

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2553

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย”
เสนอโดยนางสาวสุภาวดี จุลทัศน์ มีคุณค่าเพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา
สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ
วิทยาการจัดการ

.....
(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ)

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ

คณะกรรมการสอบสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์เกตุวดี สมบูรณ์ทวี)

..... / ..... / .....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา พ็ชรวานิช)

..... / ..... / .....

12500131 : สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ : ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ / การระดมเงินฝาก / ธนาคารพาณิชย์

สุภาวดี จุลทัศน์ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา. 45 หน้า.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลรายเดือนระหว่างปี 2550 ถึง 2552 ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษามี 4 ปัจจัย ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยไทย ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย และอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุเป็นเครื่องมือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีค่า $R^2 = 0.741$, Adjusted $R^2 = 0.708$, F-test = 22.189 และ D.W. = 1.508 และแบบจำลองสามารถนำมาใช้ในการคาดการณ์แนวโน้มปริมาณเงินฝากในระบบพาณิชย์ได้ โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1RINT + b_2INT + b_3PII + b_4GOB$$

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัย ภาครัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะทำให้ความสำคัญกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยทั้งอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเงินในแต่ละช่วงเวลา เพื่อส่งเสริมการระดมเงินออมของประชาชน

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ชนินทร์ฐ รัตนพงศ์ภิญโญ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งให้ความรู้ แนวคิด ตลอดจนช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆให้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์เกตุวดี สมบูรณ์ทวี และ อาจารย์ ดร.กฤษฎา พ็ชรวานิช คณะกรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่ทำให้การศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้เพื่อนำมาใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดู สนับสนุน ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่สำคัญมาโดยตลอด และขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงมาได้

ประโยชน์อันใดที่พึงมีจากการศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ธนาคารพาณิชย์.....	5
ความหมายของธนาคารพาณิชย์.....	5
หน้าที่ของธนาคารพาณิชย์.....	6
บทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ.....	9
หลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	12
ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก.....	12
ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยเสมอภาค.....	14
ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง.....	15
นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง.....	17
ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย.....	26
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	30
สรุปผลการวิจัย.....	30
อภิปรายผล.....	31
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	32
ข้อเสนอแนะ.....	32
บรรณานุกรม.....	34
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	36
ภาคผนวก ข ผลการวิจัย.....	42
ประวัติผู้วิจัย.....	45

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552.....	37
2	แสดงอัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) ของเงินฝากประจำ 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552.....	38
3	แสดงส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552.....	39
4	แสดงดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552.....	40
5	แสดงอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552.....	41
6	แสดงการศึกษาย้ำจัยที่ส่งผลกระทบต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย	43

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของตลาดการเงิน ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างผู้มีเงินออกกับผู้ต้องการเงิน โดยจัดสรรเงินที่ได้รับฝากให้แก่ผู้ต้องการเงิน ในระบบการให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการรับฝากเงิน การให้กู้ยืมเงิน และการให้บริการ ซึ่งก่อให้เกิดความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในแง่ของการลงทุน แม้ว่าธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการทางการเงินแบบครบวงจร ทั้งเงินฝาก และสินเชื่อ ในด้านการดำเนินกิจกรรมทางการเงินของธนาคารพาณิชย์จะดำเนินการผ่านเครือข่ายสาขาที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยผ่านการควบคุมจากสำนักงานใหญ่ ซึ่งการระดมเงินฝากจากภาคประชาชนของระบบธนาคารพาณิชย์นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินฝากดังกล่าวไปให้สินเชื่อและลงทุนในกิจกรรมอย่างอื่นที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ระบบธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตามการได้มาซึ่งเงินฝากนั้นจะต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ถือว่าเป็นต้นทุนที่สำคัญที่สุดของระบบธนาคารพาณิชย์ ต่างจากด้านสินเชื่อ ปริมาณสินเชื่อที่ระบบธนาคารพาณิชย์ได้ปล่อยไปนั้น เท่ากับเป็นการนำมาซึ่งรายได้และกำไรให้แก่ระบบธนาคารพาณิชย์ จะเห็นได้ว่า ทั้งเงินฝาก และสินเชื่อ ต่างมีความสำคัญต่อระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ถือว่าเป็นตัวกระตุ้นและเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย โดยเป็นทั้งแหล่งระดมเงินฝากจากประชาชน และเป็นแหล่งกู้ยืมเงินที่สำคัญในการทำธุรกิจของประชาชน โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลธนาคารพาณิชย์ให้ดำเนินงานภายใต้นโยบายการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้น เพื่อควบคุมและรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ

การเปลี่ยนแปลงของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ถูกกำหนดโดยปัจจัยใดบ้าง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) นวพร คงเพิ่มพูล (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (2) ธัญพร นุชิกานนท์ (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝาก ก็คือ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

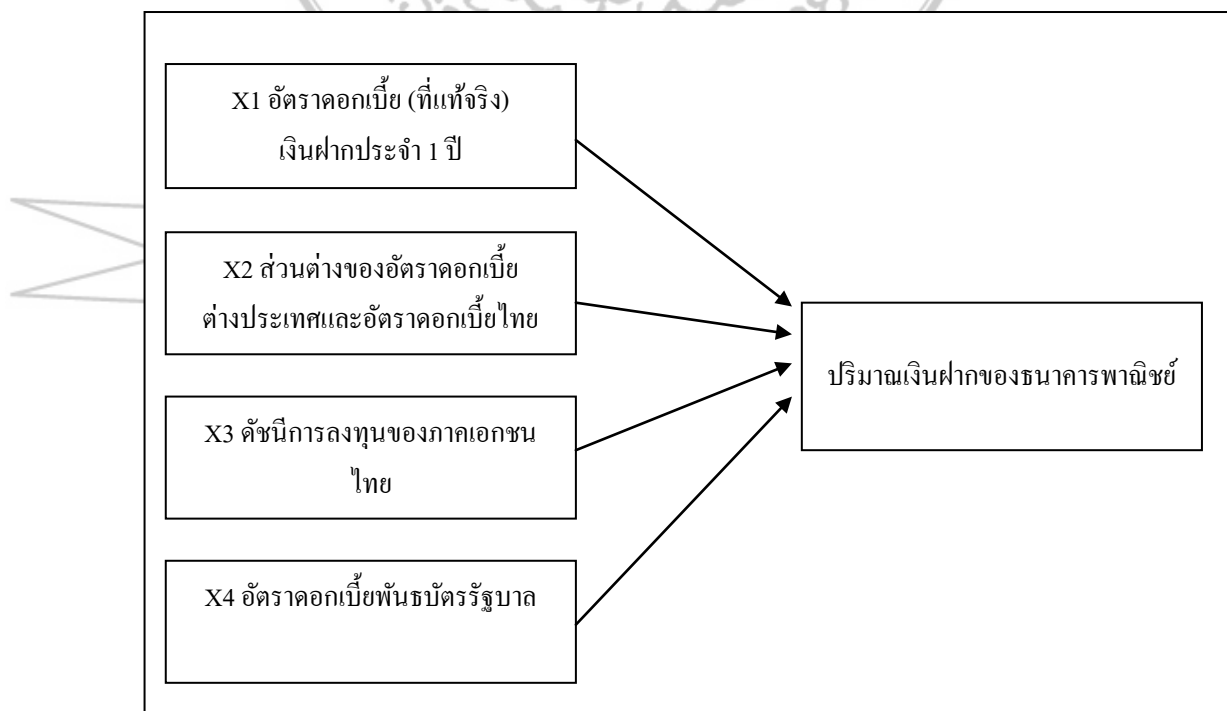
(3) ปรากฏเหตุ กีรติกรพิสุทธ์ (2546) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ งานวิจัยเหล่านี้ได้เสนอแนะประเด็นและมุมมองที่เกี่ยวข้องหลายประการ อย่างไรก็ตาม ภายใต้ภาวะการณ์ทางการเงินของไทยในปัจจุบัน จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเพื่อคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการระดมเงินฝาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย
2. เพื่อสร้างแบบจำลองตัวแปรกำหนดปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

- ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเงินฝากในประเทศไทย และปัจจัยที่มีผลต่อเงินฝาก ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำปี ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยไทย ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล

- ขอบเขตด้านประชากร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลา (Time-series) ใช้ข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 ถึง ธันวาคม 2552 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ
4. จากเว็บไซต์ต่างๆ

- ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้เวลาในการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน 2553 ถึง ธันวาคม 2553 เป็นเวลา 7 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย
2. ทำให้สามารถพัฒนาแบบจำลองตัวแปรกำหนดปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

นิยามศัพท์

อัตราดอกเบี้ย(ที่แท้จริง)เงินฝากประจำ 1 ปี คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง ลบด้วยอัตราเงินเฟ้อของไทย

ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารในตลาดกรุงเทพฯ (BIBOR) – อัตราดอกเบี้ยของเงินในตลาดลอนดอน (LIBOR)

ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย หมายถึง ดัชนีวัดการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชนในแต่ละเดือน รวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1. มูลค่านำเข้าสินค้าทุน 2. มูลค่าการจำหน่ายเครื่องมือเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศ 3. ปริมาณจำหน่าย

รถยนต์เชิงพาณิชย์ในประเทศ 4. ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ 5. พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้าง
ในเขตเทศบาลทั่วประเทศ

อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล หมายถึง อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลไทย ซึ่ง
ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรระยะเวลา 1 ปี เป็นตัวแทน

ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ หมายถึง จำนวนปริมาณเงินที่ธนาคารพาณิชย์ได้
ทำการระดมมาจากประชาชน ได้แก่ ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์

พันธบัตรรัฐบาล หมายถึง ตราสารที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ซึ่งสัญญา
ว่าจะจ่ายดอกเบี้ยพร้อมเงินต้นให้แก่ผู้ถือเมื่อครบกำหนด รัฐบาลจะออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อกู้ยืม
เงินจากประชาชนและ ผู้ซื้อพันธบัตรจะมีฐานะเป็นเจ้าของหนี้รัฐบาลตามกฎหมาย

ธนาคารพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฉบับ พ.ศ. 2535 หมายถึง
ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์และหมายรวมถึง สาขาธนาคารต่างประเทศ
ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ด้วย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทางวิชาการจากหนังสือ แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้า โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์
  - 1.1 ความหมายของธนาคารพาณิชย์
  - 1.2 หน้าที่ของธนาคารพาณิชย์
  - 1.3 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ
  - 1.4 หลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก
  - 2.2 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยเสมอภาค
  - 2.3 ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง
  - 2.4 นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง
  - 2.5 ดัชนีการลงทุน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ธนาคารพาณิชย์

1.1 ความหมายของธนาคารพาณิชย์

ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฉบับ พ.ศ.2535 มาตรา 4 ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้ (วเรศ อุปปาทิก 2539 : 119)

“การธนาคารพาณิชย์” หมายถึง การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายเงินคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (ก) ให้สินเชื่อ (ข) ซื้อขายตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (ค) ซื้อขายเงินปรีวรรตต่างประเทศ

ธนาคารพาณิชย์” หมายถึง ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ด้วย

ในพระราชบัญญัติการพาณิชย์ฉบับนี้ยังคงกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลาย ยกเว้น ธนาคารสาขาของธนาคารต่างประเทศต้องตั้งขึ้นในรูปบริษัทมหาชน โดยมุ่งให้มีการจำหน่ายหุ้นของธนาคารกระจายออกสู่มือประชาชนให้มาก มิให้กลุ่มบุคคลจำนวนน้อยถือครองหุ้นของธนาคารอยู่เพียงกลุ่มเดียว ดังที่เป็นอยู่ก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

1.2 หน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฉบับใหม่ ธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้ (พรนพ พุกกะพันธุ์ และ ประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์ 2544 : 37-44)

1.2.1 การรับฝากเงิน หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ก็คือ การรับฝากเงินจากประชาชน ห้างร้าน บริษัท ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาล ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญของประเทศ การรับฝากเงินของธนาคารพาณิชย์นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฝากเงินในด้านของความปลอดภัยแล้วยังให้ผลตอบแทนแก่ผู้ฝากเงินในรูปของดอกเบี้ยอีกด้วย การรับฝากเงิน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1.2.1.1 การรับฝากเงินประเภทกระแสรายวันหรือบัญชีเดินสะพัด (current or demand deposits) เป็นการรับฝากเงินประเภทกระแสรายวัน จะต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามเงินฝากประเภทนี้ ธนาคารจะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่เกินร้อยละ 0.01 ต่อปีเท่านั้น หรือธนาคารส่วนใหญ่ไม่ได้จ่ายดอกเบี้ยให้กับบัญชีกระแสรายวัน การเบิกจ่ายเงินจากบัญชีต้องใช้เช็คที่ธนาคารนั้นออกให้ โดยเช็คทุกฉบับจะต้องเสียค่าอากรเช็คฉบับละ 3 บาท ธนาคารไม่อาจเอาเงินฝากนี้ไปลงทุนถาวรในระยะยาวได้ ประกอบกับผู้ฝากได้ประโยชน์จากบริการด้านต่างๆ ของธนาคารเป็นการชดเชย เช่น ความสะดวกจากการใช้เช็ค การเก็บเงินตามเช็ค การหักบัญชี

1.2.1.2 การรับฝากเงินประเภทประจำ (time deposits) การรับฝากเงินประเภทประจำ หมายถึง เงินฝากซึ่งผู้ฝากจะถอนเงินคืนได้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลา หรือถอนคืนเมื่อแจ้งให้ธนาคารทราบล่วงหน้า ธนาคารจะให้ดอกเบี้ยเงินฝากชนิดนี้ตามกำหนดอย่างน้อย 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือ 24 เดือน แต่เมื่อมีความต้องการจะถอนเงินก่อนกำหนดก็สามารถถอนได้เพียงแต่จะไม่ได้รับดอกเบี้ย หรืออาจได้รับดอกเบี้ยแต่เป็นจำนวนที่ลดลงตามระยะเวลาที่เบิกถอนไปก่อนครบกำหนด จะถอนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้และมีอัตราดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ฝาก

1.2.1.3 การรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ (saving deposit) เป็นเงินฝากเพื่อการออมทรัพย์ เมื่อมีการฝากหรือถอนเงินจะมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝาก เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากสามารถเบิกถอนได้ตลอดเวลา เงินฝากชนิดนี้จะคิดดอกเบี้ยให้ผู้ฝากเงินทุก 6 เดือน ในเดือนมิถุนายน และธันวาคม ของทุกปี

1.2.2 การให้กู้ยืมและการซื้อลดตั๋วเงิน การให้กู้ยืมเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของธนาคารเนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้กู้ยืมก็คือดอกเบี้ย แต่ดอกเบี้ยจะมากหรือน้อยขึ้นกับประเภทของการให้กู้และผู้กู้ นอกจากนี้การซื้อลดตั๋วเงินก็เป็นแหล่งรายได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการให้กู้ยืมโดยมีตัวเงินเป็นหลักประกันก็ได้ การให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์สามารถกระทำดังนี้

1.2.2.1 การเบิกเงินเกินบัญชี (overdraft or overdraw: O/D) เป็นการกู้ยืมโดยผู้ขอกู้ทำสัญญากับธนาคารขอเบิกเงินเกินบัญชีจากบัญชีกระแสรายวันหรือเดินสะพัด ส่วนที่เกินจะเป็นเงินกู้ที่ธนาคารคิดดอกเบี้ยตามจำนวนวันที่ผู้ขอกู้เงินเบิกถอนไปใช้แต่ผู้ขอกู้สามารถเบิกถอนเงินได้ไม่เกินวงเงินเกินบัญชี หรือ โอดี ที่ธนาคารอนุมัติเท่านั้น การส่งจ่ายเงินจะใช้เช็คเช่นเดียวกับเงินฝากกระแสรายวัน นิยมใช้ในวงการค้าธุรกิจเป็นส่วนใหญ่

1.2.2.2 การให้กู้ยืมโดยทั่วไป (loan) การให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์มีหลายประเภทตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการสินเชื่อและระยะเวลาในการผ่อนชำระ เช่น เงินกู้เพื่อการซื้อที่อยู่อาศัย เพื่อประกอบธุรกิจการค้า เพื่ออุปโภคบริโภค เพื่อส่งสินค้าเข้าหรือส่งออก เป็นต้น ผู้ขอกู้จะต้องมีหลักประกันและความสามารถในการผ่อนชำระ โดยธนาคารจะคิดดอกเบี้ยเป็นรายปีและผู้กู้จะต้องผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยทุกๆเดือน

1.2.2.3 การซื้อลดตั๋วเงิน (discounting bill) ธนาคารจะทำหน้าที่รับซื้อลดตั๋วเงินประเภทต่างๆจากลูกค้า โดยหักส่วนลดไว้จำนวนหนึ่งจากมูลค่าหน้าตั๋วแต่จะหักไว้มากหรือน้อยขึ้นกับอัตราส่วนลดและจำนวนวันที่ต้องถือตั๋วไว้จนครบกำหนด กล่าวคือเมื่อลูกค้ามีความต้องการใช้เงินก็จะนำตั๋วเงินประเภทต่างๆที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระมาขายลดให้กับธนาคาร ธนาคารจะหักส่วนลดจากมูลค่าหน้าตั๋วไว้จนครบกำหนดแล้วจึงนำไปเรียกเก็บเงินเมื่อถึงกำหนดชำระเป็นจำนวนเงินเท่าที่ระบุไว้ในตั๋ว การซื้อตั๋วเงินของธนาคารพาณิชย์อาจถือได้ว่าเป็นการให้กู้ยืมโดยใช้ตัวแลกเงินเป็นหลักประกันก็ได้

1.2.3 การโอนเงิน ธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่ให้บริการโอนเงินของลูกค้าจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังท้องถิ่นอื่น หรืออาจโอนเงินข้ามประเทศ การโอนเงินอาจโอนทางโทรศัพท์ โทรเลข หรืออาจใช้วิธีซื้อตราที่ส่งไปให้ผู้รับในอีกท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ การโอนเงินด้วยวิธีต่างๆ

ธนาคารพาณิชย์จะคิดค่าธรรมเนียมในการโอนเงินจากลูกค้า ถ้าโอนเงินทางโทรศัพท์ค่าธรรมเนียมในการโอนจะสูงกว่าทางโทรเลข

1.2.4 การเรียกเก็บเงินตามตราสาร ธนาคารพาณิชย์รับเป็นธุระเรียกเก็บเงินให้แก่ลูกค้าตามตราสารต่างๆ เช่น เช็ค ครีฟท์ ตัวแลกเงิน โดยที่ลูกค้าเพียงแต่มอบตราสารนั้นให้ธนาคารพาณิชย์ช่วยเรียกเก็บเงินให้ การให้บริการนี้จะกระทำสำหรับลูกค้าที่มีเงินฝากไว้กับธนาคารเท่านั้น โดยธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมในการให้บริการลูกค้า การเรียกเก็บเงินอาจเป็นภายในท้องถิ่นเดียวกัน หรือต่างท้องถิ่น หรืออาจเป็นต่างประเทศก็ได้ ถ้าเป็นการเรียกเก็บเงินระหว่างประเทศมักเกี่ยวกับการชำระสินค้าที่ส่งเข้าหรือส่งออก รวมทั้งการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต

1.2.5 การรับรองและค้ำประกัน ธนาคารพาณิชย์สามารถให้คำรับรองหรือค้ำประกันการจ่ายเงินตามตัวแลกเงินที่ลูกค้าของธนาคารเป็นผู้จ่ายเงิน ดังนั้นเมื่อธนาคารให้การรับรองแล้วหากลูกค้าไม่จ่ายเงินหรือปฏิบัติตามสัญญา ธนาคารจะต้องเป็นผู้จ่ายเงินแทนหรือชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้รับประโยชน์ ดังนั้นก่อนที่ธนาคารรับรองหรือค้ำประกันจึงต้องพิจารณาถึงชื่อเสียงและฐานะของลูกค้าและหลักประกันอย่างถี่ถ้วน และทางธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมจากลูกค้าเป็นการตอบแทน

1.2.6 การลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินที่มีอยู่ไปลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นบุริมสิทธิ หรือหุ้นสามัญ ของบริษัทต่างๆ ได้แต่ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2528 กำหนดไว้ว่า “ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้และทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้นหรือซื้อ หรือมีหุ้นกู้ มูลค่ารวมกันทั้งสิ้นเกินร้อยละสิบของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์นั้น ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย” อย่างไรก็ตามการลงทุนหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่มักเป็นการซื้อพันธบัตรรัฐบาลและตัวเงินคลัง เพราะนอกจากจะเป็นหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงแล้งยังสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย และสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของเงินสดสำรองตามกฎหมายที่ต้องดำรงได้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อีกด้วย

1.2.7 การซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธนาคารพาณิชย์นอกจากจะเกี่ยวข้องกับการให้กู้ยืมเพื่อส่งเข้าและส่งออก และเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตแล้วยังทำหน้าที่รับซื้อและขายแลกเปลี่ยนเงินตราแต่ละสกุลในแต่ละวัน และแจ้งไปยังธนาคารพาณิชย์ต่างๆ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ถือเป็นเกณฑ์ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศประจำวัน นอกจากรับซื้อและขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศประจำวันยังรับซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

1.2.8 บริการอื่นๆ นอกเหนือจากหน้าที่ต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ธนาคารพาณิชย์ยังมีบริการต่างๆ ให้แก่ลูกค้าอีก เช่น การให้เช่าตู้നിറัก การออกเช็คของขวัญ การรับชำระค่าน้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ รับต่อทะเบียนรถยนต์ รับชำระภาษีรายได้บุคคลธรรมดา บัตรเครดิต (credit card) และบัตรเดบิต ซึ่งในปัจจุบันการให้บริการบัตรเครดิตและบัตรเดบิต กำลังเป็นที่แข่งขันกันอย่างมาก การให้บริการเหล่านี้บางประเภทธนาคารก็จะเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้า บางประเภทก็ไม่เก็บค่าธรรมเนียมเลยก็มี เพราะถือว่าเป็นการให้บริการแก่ลูกค้าของธนาคาร เพื่อสร้างความประทับใจและความพึงพอใจให้ลูกค้าได้รับความสะดวกมากขึ้น

1.3 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ

บทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประการตามหน้าที่ คือ (ธนาคารแห่งประเทศไทย 2548)

1.3.1 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการพัฒนาตลาดการเงินและระบบเศรษฐกิจการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ มีส่วนในการพัฒนาตลาดการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยสามารถจำแนกออกเป็น ดังนี้

1.3.1.1 บทบาทในการระดมเงินออม เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินออมได้มากที่สุดจากภาคต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ และเงินออมจากประชาชนเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของธนาคารพาณิชย์ที่จะนำไปใช้ในการลงทุนและให้กู้ยืมแก่ลูกค้า

1.3.1.2 บทบาทในการอำนวยสินเชื่อ บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ บทบาทในการจัดสรรสินเชื่อเพื่ออำนวยประโยชน์ให้แก่ระบบเศรษฐกิจและประโยชน์ในการพัฒนาตลาดการเงินควบคู่ไปกับการระดมเงินออม โดยเฉพาะในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้ให้สินเชื่อในประเภทที่ผู้กู้ยืมนำไปลงทุนในกิจการที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวม

ธนาคารพาณิชย์ถือว่าเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทในการอำนวยสินเชื่อในประเทศสูงสุด กล่าวคือ ได้อำนวยสินเชื่อประมาณร้อยละ 70 ของปริมาณสินเชื่อในประเทศทั้งหมด ดังนั้นการที่จะให้ธนาคารพาณิชย์เข้ามามีส่วนในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามแผนพัฒนาระบบการเงินจะต้องขึ้นอยู่กับนโยบายการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์สอดคล้องกับแผนพัฒนาของประเทศ

1.3.2 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการพัฒนาตลาดทุน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถระดมเงินออมให้เพียงพอต่อความต้องการใช้เงินทุนได้ในตลาดเงินทางการเงิน

เพิ่มบทบาทให้ธนาคารระดมเงิน โดยธนาคารพาณิชย์จะสามารถประกอบธุรกิจเกี่ยวกับตลาดทุนได้ดังกล่าวมาแล้ว

1.3.3 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในฐานะเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศ

การพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจสามารถกระทำได้โดยการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมีเป้าหมายสำคัญสองประการ คือ ประการแรก การส่งเสริมให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น และประการที่สอง รักษาเสถียรภาพของระดับราคาสินค้าให้มีความมั่นคงไม่ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ โดยกระทำผ่านการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ด้วยมาตรการต่างๆ 3 วิธี ดังนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย 2548)

1.3.3.1 การควบคุมทางปริมาณ เป็นการควบคุมปริมาณเงินในประเทศ โดยมีได้ค้ำประกันว่าปริมาณเงินที่มีอยู่จะใช้จ่ายไปในทางใด กล่าวคือ ธนาคารกลางจะควบคุมให้ปริมาณเงินเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ วิธีควบคุมทางปริมาณนี้ ธนาคารกลางสามารถทำได้โดยควบคุมปริมาณเงินสดสำรองส่วนเกิน ซึ่งธนาคารพาณิชย์สามารถนำไปใช้ในการสร้างเงินโดยเฉพาะเงินฝากกระแสรายวันที่ได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของปริมาณเงินในประเทศ การควบคุมเงินสดสำรองส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์นั้น ธนาคารกลางสามารถกระทำได้ 5 วิธี คือ

- (1) การเพิ่มหรือลดอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย
- (2) การเพิ่มหรือลดอัตรารับช่วงซื้อลด หรืออัตราเงินกู้จากธนาคารกลาง
- (3) การซื้อขายหลักทรัพย์โดยธนาคารกลาง
- (4) การกำหนดอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น
- (5) การแนะนำธนาคารพาณิชย์ให้ปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล

1.3.3.2 การควบคุมทางคุณภาพ เป็นการควบคุมปริมาณในประเทศโดยพิจารณาส่งเสริมการสินเชื่อในประเทศที่รัฐบาลและธนาคารกลางเห็นสมควร โดยวางเงื่อนไขการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ให้สอดคล้องและสนับสนุนกับนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากการสร้างเงินฝากเป็นการคุมปริมาณเงินในประเทศ แล้วยังมีผลต่อการส่งเสริมพัฒนาภาคธุรกิจต่างๆ เครื่องมือที่ใช้ควบคุมโดยวิธีนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

- (1) การคิดดอกเบี้ยหลายอัตราสำหรับสินเชื่อแต่ละประเภท
- (2) การควบคุมเครดิตสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค
- (3) การควบคุมเครดิตเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
- (4) การควบคุมเครดิตเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์

การควบคุมโดยเครื่องมือต่างๆ ดังกล่าวมานี้ ธนาคารกลางจะกำหนดกฎเกณฑ์เงื่อนไขการคิดอัตราดอกเบี้ยในวงเงินสูงสุดที่จะให้สินเชื่อ ระยะเวลาของสินเชื่อและการชำระคืนให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติและธนาคารกลางจะช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ที่ให้สินเชื่อแก่ภาคเกษตร ซึ่งธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ก่อนให้ความสนใจ แต่จะมีผลต่อประชาชนโดยเฉพาะในชนบท

1.3.3.3 การควบคุมโดยตรง เป็นการควบคุมของรัฐบาล โดยการบังคับให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ปกติจะเป็นวิธีการสุดท้าย เมื่อพิจารณาเห็นว่าการควบคุมโดยวิธีอื่นไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ในกรณีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่ต้องแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วนให้เกิดผลทันที

1.4 หลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

พรพนพ พุกกะพันธ์และประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์ (2544: 47-48) ได้สรุปว่า การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ จะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์สำคัญ 4 ประการ คือ

1.4.1 ต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งผลกำไร (Profitability) ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องดำเนินธุรกิจให้มีผลกำไร เพราะผลกำไรที่ได้จะต้องจ่ายเป็นเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นและเป็นรายจ่ายในการดำเนินงาน กิจกรรมที่มีผลกำไรมากก็จะเป็นกำไรสะสม ทำให้เงินกองทุนของกิจการเพิ่มมากขึ้นเป็นหลักประกันที่ดีสำหรับผู้ฝากเงินและสร้างความเชื่อมั่นต่อธนาคาร

1.4.2 ต้องดำรงสภาพคล่อง (Liquidity) ในการจัดการทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนึงถึงสภาพคล่องเป็นสำคัญที่สุด ถ้าธนาคารพาณิชย์ขาดสภาพคล่องไม่สามารถจ่ายเงินให้กับลูกค้าที่มาเบิกถอนได้ ความเชื่อมั่นที่มีต่อธนาคารก็จะหมดไป อาจจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ถึงกับต้องล้มไปได้ เพราะประชาชนหรือผู้ใช้บริการจะบอกต่อกัน และลูกค้าก็เกิดความหวาดกลัวมาถอนเงินกันหมดธนาคารได้

1.4.3 ต้องยึดหลักความปลอดภัย (Safety) ตามปกติผู้ฝากเงินจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของธนาคารพาณิชย์ที่ตนได้เอาเงินไปฝากไว้เป็นอันดับแรก ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อและการลงทุนต่างๆของธนาคารที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด เพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้ฝากเงินเป็นสำคัญว่าเงินที่ฝากไว้จะได้รับดอกเบี้ย และธนาคารพาณิชย์จะไม่ปิดกิจการอันเนื่องมาจากการบริหารงานที่ผิดพลาด

1.4.4 ต้องยึดหลักความมั่นคงทางการเงิน (Solvency) โดยธนาคารจะต้องรักษาฐานะทางการเงินของธนาคารให้มั่นคงปลอดภัยจากการล้มละลาย ด้วยการบริหารงานให้

ทรัพย์สินมีมูลค่ามากกว่าหนี้สินอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้เงินกองทุนเพิ่มขึ้น ฐานะของกิจการก็จะมั่นคงมากขึ้นในที่สุด

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ สรุปได้ว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินฝากได้มากที่สุดจากภาคต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ และถือได้ว่าธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญของประเทศ รวมถึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินนโยบายทางการเงินของประเทศ ซึ่งมีผลต่อการออมและการลงทุนของประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1. ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก

ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในภาวะดุลยภาพในระยะยาวถูกกำหนดจากความมั่งคั่งของประชาชน ซึ่งเป็นเครื่องมือกำหนดการออมที่แท้จริง และผลิตภาพของทุนซึ่งเป็นเครื่องกำหนดการลงทุนที่แท้จริงในระบบเศรษฐกิจ (ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ 2536: 99)

การออม หมายถึง การละเว้นจากการบริโภคในปัจจุบันเพื่อที่จะได้มีความสามารถในการบริโภคมากขึ้นในอนาคต ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่เป็นบวกจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการจูงใจให้ผู้ออมทำการออมจำนวนหนึ่ง เมื่ออัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสูงขึ้นก็จะยิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น

ดังนั้น เราจึงได้เส้นการออมที่แท้จริงมีลักษณะเป็นเส้นที่ชันขึ้นจากซ้ายไปขวา และมีค่าความชันเป็นบวก แสดงถึงการออมที่แท้จริงผันแปรไปในทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และเส้นการลงทุนที่แท้จริงมีลักษณะเป็นเส้นที่ลาดลงจากซ้ายไปขวา และมีค่าความชันเป็นลบ แสดงถึงการลงทุนที่แท้จริงผันแปรไปในทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ฟังก์ชันการออมและฟังก์ชันการลงทุนตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิก แสดงดังนี้

$$S = s(r) \text{ และ } I = i(r)$$

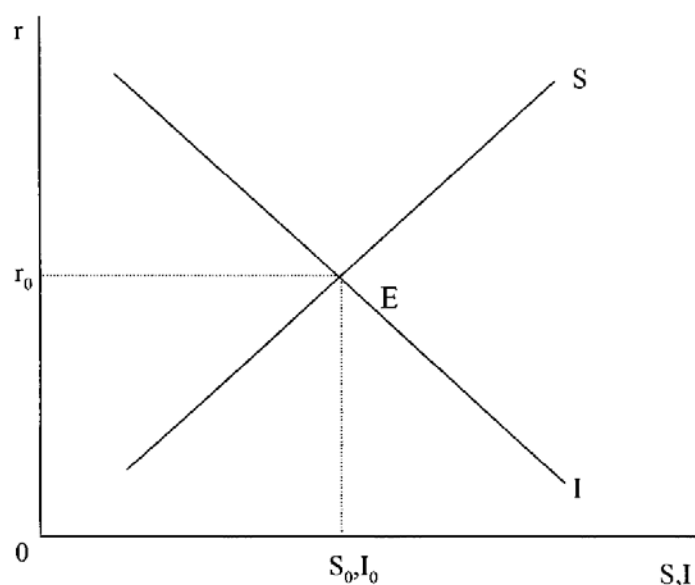
โดย

S แสดงถึงการออมที่แท้จริง

I แสดงถึงการลงทุนที่แท้จริง และ

r แสดงถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ดุลยภาพระหว่างการออมและการลงทุนเกิดขึ้น เมื่อการออมที่แท้จริงเท่ากับการลงทุนที่แท้จริง คือ $S = I$

ภาพที่ 2 การออมและการลงทุน

ที่มา : ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, ทฤษฎีและนโยบายการเงิน (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), 99.

จุดตัดของเส้น S และ I แสดงถึงระดับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ดุลยภาพ คือ r_0 ณ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง r_0 นี้ แสดงถึงอัตราดอกเบี้ยที่ก่อให้เกิดดุลยภาพ โดยทำให้ความต้องการที่จะออมของผู้ออมจากรายได้ เมื่อมีการจ้างงานเต็มที่เท่ากันพอดีกับความต้องการในการลงทุนของผู้ลงทุน

แต่อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่สามารถเห็นได้ สิ่งที่เห็นได้และปรากฏในตลาดเงินคืออัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิกจึงเห็นว่า การออมที่แท้จริงขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และอัตราดอกเบี้ย คือ ราคาที่ทำให้เกิดดุลยภาพระหว่างอุปสงค์ต่อเงินทุนและอุปทานของเงินทุน ซึ่งแสดงโดยความเต็มใจที่จะละเว้นการบริโภคในปัจจุบัน

งานวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการบรรยายในส่วนของกาหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ทำให้ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงมีผลต่อการออมในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงถือเป็นตัวแปรทางการเงินที่สำคัญประการหนึ่ง

ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวว่ามีผลต่อภาระดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์อย่างไร และนำมาสร้างกรอบแนวความคิดในการทำวิจัยครั้งนี้

2.2 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยเสมอภาค

ทฤษฎีนี้จะช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับค่าเงิน สกุลใดสกุลหนึ่งเมื่อเทียบกับอีกสกุลหนึ่งว่ามีค่าเป็นส่วนเพิ่ม (Premium) หรือส่วนลด (Discount) โดยทฤษฎีนี้กล่าวว่าถ้าไม่มีการพิจารณาเรื่องต้นทุนในการทำธุรกรรม (Transaction Costs) แล้วหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเหมือนกัน และมีกำหนดระยะเวลาใกล้เคียงกันของแต่ละประเทศอาจจะมีอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกัน และความแตกต่างนี้เท่ากับส่วนเพิ่ม (Premium) หรือส่วนลด (Discount) ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยทั่วไปแล้วนักลงทุนต้องการแสวงหากำไรจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะสั้น โดยเงินทุนจะเคลื่อนย้ายไปสู่ประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น หากอัตราดอกเบี้ยในประเทศสหรัฐฯ สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย นักลงทุนชาวไทยก็จะซื้อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ อัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (Spot Rate) เพื่อนำเข้าไปลงทุนในสหรัฐฯ และขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯล่วงหน้า (Forward Rate) การกระทำแบบนี้จะทำให้อัตราทันทีเพิ่มสูงขึ้น และอัตราล่วงหน้าลดลง (Forward Discount) ในเวลาเดียวกันอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทยจะสูงขึ้น (เมื่อมีการไหลของเงินทุนออกจากประเทศไทย) และขณะเดียวกันการที่เงินทุนไหลเข้าไปในสหรัฐฯมากขึ้น จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในสหรัฐฯ ลดลง กระบวนการเช่นนี้เรียกว่า Covered Interest Arbitrage และกระบวนการแบบนี้จะเกิดต่อไปเรื่อยๆจนกว่าจะบรรลุอัตราดอกเบี้ยเสมอภาค หรือมิฉะนั้นก็มีการแทรกแซงจากรัฐบาล

อัตราดอกเบี้ยเสมอภาคจะเกิดขึ้นเมื่อมีโอกาสในการทำ Covered Interest Arbitrage หหมดไป คือ อัตราดอกเบี้ยที่สูงของเงินสกุลหนึ่งจะถูกหักลบด้วยอัตราล่วงหน้าลดลง (Forward Discount) และแสดงในรูปสมการ ได้ดังนี้

$$r_h - r_f = \frac{f_1 - e_0}{e_0}$$

โดยที่

r_h = อัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย

r_f = อัตราดอกเบี้ยในประเทศสหรัฐฯ

e_0 = อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในอัตราทันที (Spot Rate)

f_1 = อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในอัตราล่วงหน้า (Forward

Rate)

งานวิจัยในครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเสมอภาค โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการอธิบายในส่วนของผลต่างของอัตราดอกเบี้ย ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับค่าเงิน ซึ่งสะท้อนการไหลของเงินทุนจากต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบแนวทางในการทำวิจัย เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบจำลองของงานวิจัย

2.3. ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง

ตามแนวคิดของ John Maynard Keynes ระดับรายได้ที่แท้จริงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการออมที่แท้จริง โดยมีฟังก์ชันการออมดังนี้

$$S = s(y)$$

ภาพที่ 3 เส้นการออม

ที่มา : ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, ทฤษฎีและนโยบายการเงิน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), 101.

ฟังก์ชันการออมมีลักษณะดังภาพ โดยการออมมีความสัมพันธ์กับรายได้ จึงจะสะท้อนให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับรายได้ เนื่องจากครัวเรือนมีทางเลือก 2 ทาง คือ การบริโภค และการออม ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการออมตามสมมติฐานของเคนส์มีสาระสำคัญว่า ในระดับรายได้ที่ต่ำมากๆ ครัวเรือนจะใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่ารายได้ที่ได้รับในปัจจุบันซึ่งทำได้โดยการใช้จ่ายจากเงินออมที่เก็บสะสมมาในอดีตหรือโดยการกู้ยืม ดังนั้นเงินออมที่ครัวเรือนมีอยู่จะลดลงหรือการออมมีค่าติดลบ เมื่อระดับรายได้ค่อยๆเพิ่มสูงขึ้นจะมีรายได้ระดับหนึ่งที่ครัวเรือนใช้จ่ายในการบริโภคเท่ากับรายได้ในปัจจุบันพอดี คือ การออมของครัวเรือนมีค่าเท่ากับศูนย์ ณ ระดับรายได้ที่สูงขึ้น ครัวเรือนใช้จ่ายในการบริโภคน้อยกว่ารายได้ปัจจุบัน ดังนั้นครัวเรือนจึงมีการออมเกิดขึ้น หรือการออมมีค่าเป็นบวก จากสมมติฐานนี้เส้นการออมจึงเป็นเส้นที่ตัดกับแกนนอนที่ระดับรายได้หนึ่ง และมีลักษณะเป็นเส้นที่ชันจากซ้ายไปขวา

จากความต้องการถือเงินหรือความพอใจในสภาพคล่อง จึงกลายเป็นแนวคิดที่เป็นทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง

Keynes มีความเห็นว่า เงินเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งที่มีอรรถประโยชน์มากในฐานะที่เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงที่สุดในบรรดาสินทรัพย์ต่างๆ ดังนั้น คนเราจึงอาจต้องการถือเงินไว้เพื่อจุดมุ่งหมายอื่นด้วย นอกเหนือจากเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ทฤษฎีความต้องการถือเงินแบ่งจุดมุ่งหมายในการถือเงินออกเป็น 3 จุดมุ่งหมาย คือ เพื่อจับจ่ายใช้สอย เพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายในเหตุฉุกเฉิน และเพื่อเก็งกำไร

1. ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transactions Demand)

ความต้องการถือเงินประเภทนี้ ได้แก่ ความต้องการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการครองชีพในแต่ละวัน เช่น ซื้ออาหาร ซื้อเสื้อผ้า ยารักษาโรค ทฤษฎีที่ว่าด้วยความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยจึงแปรผันไปในทางเดียวกับรายได้ และอาจจะเป็นที่คาดคะเนว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราดอกเบี้ย บุคคลจะประหยัดการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น

2. ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand)

การถือเงินตามแรงจูงใจประเภทนี้ เกิดจากความไม่แน่นอนของรายรับและรายจ่ายในอนาคต ดังนั้นความต้องการถือเงินลักษณะนี้จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ คือถ้ารายได้เพิ่มขึ้นจากความต้องการถือเงินนี้ก็มากขึ้น ความต้องการถือเงินลักษณะนี้อาจจะไม่ได้ใช้ก็ได้ โดยจะมีความไหวตัวต่ออัตราดอกเบี้ยไวกว่าความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย คือ อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงมาก ความต้องการถือเงินประเภทนี้จะลดลงมากกว่าความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย

3. ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand)

จากแนวคิดของสำนักคลาสสิกมีความเชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะไม่ถือเงินไว้เกินความจำเป็นในการจับจ่ายใช้สอย และถือไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ถ้ามีเช่นนั้นแล้วจะสูญเสียดอกเบี้ยที่ควรได้ คือการถือเงินของเขาจะมีค่าเสียโอกาส เช่น การซื้อพันธบัตรเหตุผลมีว่า แม้อัตราดอกเบี้ยจะต่ำเพียงใดก็ตาม การที่ได้ผลตอบแทนบ้างก็ยังดีกว่าไม่ได้อะไรเลย แต่เคนส์ให้เหตุผลว่า คนที่มีพฤติกรรมอย่างมีเหตุผลยังคงมีความต้องการถือเงินมากกว่าถือพันธบัตร คือหากอัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงไปในขณะที่เรายังถือพันธบัตรอยู่ ราคาพันธบัตรนั้นจะเปลี่ยนแปลงไป ราคาตลาดของพันธบัตรจะลดลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และราคาตลาดพันธบัตรจะสูงขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง การถือพันธบัตรจึงอาจทำให้ผู้ถือกำไรส่วนทุนหรือขาดทุนส่วนเกินเกิดขึ้นได้ ซึ่งผู้ถือ

พันธบัตรจะได้รับรายได้จากพันธบัตร 2 ทาง คือ รายได้จากดอกเบี้ยพันธบัตร และรายได้จากกำไรส่วนทุนหรือขาดทุนส่วนทุน โดยถือว่าการขาดทุนส่วนทุนเป็นรายได้ที่เป็นลบ

งานวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการบรรยายในส่วนของอัตราดอกเบี้ยและรายได้ ทำให้ทราบว่าความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยและความต้องการถือเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉินเป็นตัวกำหนดรายได้ และความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ย ซึ่งถือเป็นตัวแปรทางการเงินที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาว่าตัวแปรมีผลต่อการระดมเงินฝากอย่างไร

2.4 นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจในลักษณะต่างๆ เศรษฐกิจรุ่งเรือง เศรษฐกิจตกต่ำ นอกจากนี้ ยังมีผลต่ออัตราดอกเบี้ย และมีผลกระทบต่อการลงทุนของอุตสาหกรรมในอนาคตอีกด้วย (เพชร ชุมทรัพย์ 2549: 295)

รัฐบาลใช้นโยบายการเงินและการคลังเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ใช้นโยบายการเงินโดยผ่านธนาคารกลางหรือธนาคารชาติ นโยบายการเงินนั้น ได้แก่ (1) ซื้อหรือขายหลักทรัพย์รัฐบาลและเครื่องมือเครดิตอื่นๆ ในตลาดการเงิน (2) การให้ธนาคารพาณิชย์ยืมเงินโดยคิดส่วนลดในกรณีที่มีสำรองเงินสดไม่เพียงพอ และ (3) การเปลี่ยนแปลงเงินสำรองตามกฎหมาย นอกจากนี้ รัฐบาลใช้นโยบายการคลังในด้านภาษีและงบประมาณของประเทศ

การใช้นโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลจะมีผลกระทบต่อการลงทุนหลายด้านด้วยกัน ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่สำคัญมีอยู่ 4 อย่าง คือ

1. การใช้นโยบายการเงินของรัฐบาลทำให้ปริมาณเงินในมือของธนาคารพาณิชย์เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีผลต่ออัตราดอกเบี้ยระยะสั้น และอาจกระทบกระเทือนต่อราคาของหุ้นอีกด้วย
2. การซื้อหรือขายพันธบัตรจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในราคาของพันธบัตรที่มีคุณภาพสูง การซื้อพันธบัตรจำนวนมากๆ จะทำให้ราคาของพันธบัตรนั้นสูง และอัตราผลตอบแทนจะต่ำ ในทางตรงกันข้าม ถ้าผลจากการใช้นโยบายการเงินของรัฐบาลเป็นเหตุให้ราคาพันธบัตรรัฐบาลต่ำลงแล้ว ราคาพันธบัตรธุรกิจจะต่ำด้วย และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรลงทุนทุกชนิดจะสูงขึ้น
3. การควบคุมการให้เครดิตในตลาดหุ้น ธนาคารกลางจะกำหนดอัตราร้อยละของมูลค่าซึ่งธนาคารพาณิชย์จะให้ลูกค้า โดยมิวัตถุประสงค์เพื่อไปซื้อหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ธนาคารยังเข้าควบคุมการให้เครดิตในตลาดหุ้น โดยการกำหนดอัตราเงินสดที่ต้องชำระค่าหุ้นในขณะนั้น ส่วนที่ยังไม่ชำระเป็นการให้เครดิต (Margin) ถ้าธนาคารกลางกำหนด Margin 1% สูง

4. ธนาคารกลางอาจใช้วิธีชักนำผู้ลงทุนด้วยเหตุผล ธนาคารกลางอาจใช้วิธีพูดคุยกับธนาคารพาณิชย์โดยตรง เน้นถึงเรื่องภาวะเศรษฐกิจ นโยบายการให้เครดิต และการปฏิบัติงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารกลางมีอิทธิพลเหนือธนาคารพาณิชย์และตลาดหุ้นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารกลางมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของประเทศ เป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ย ปริมาณเงิน ระดับการเคลื่อนไหวของธุรกิจโดยทั่วไป และแนวโน้มของระดับราคาโดยทั่วไปด้วย

งานวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประกอบบรรยายในส่วนของปริมาณเงินของธนาคารพาณิชย์และอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งการใช้นโยบายการเงินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและปริมาณเงิน ผู้วิจัยจึงสนใจนำมาสร้างกรอบแนวความคิดในการทำวิจัยและมีส่วนช่วยในการพิจารณาตัวแปรที่มีผลต่อการระดมเงินฝาก เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบจำลองของงานวิจัย

2.5 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

เป็นดัชนีชี้ทิศทางการลงทุนภาคเอกชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ มูลค่าการนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่ ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ มูลค่าการจำหน่ายเครื่องจักรและอุปกรณ์ในประเทศ ณ ราคาคงที่ แต่ละองค์ประกอบ จะใช้ข้อมูลที่ปรับฤดูกาลและเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 เดือน ยกเว้นพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างซึ่งเฉลี่ยเคลื่อนที่ 12 เดือน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

ชปท. ได้ปรับปรุงวิธีการคำนวณดัชนีการลงทุนภาคเอกชนใหม่ตั้งแต่ปี 2539 เพื่อให้สามารถสะท้อนภาวะการลงทุนภาคเอกชนได้ดีขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบ ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนใหม่เพิ่มเครื่องชี้จากเดิม 4 รายการ เป็น 5 รายการ ได้แก่ เครื่องชี้ด้านเครื่องมือเครื่องจักร 3 รายการ ประกอบด้วย มูลค่าสินค้านำเข้า ณ ราคาคงที่ มูลค่าการจำหน่ายเครื่องมือเครื่องจักรในประเทศ ณ ราคาคงที่ (จากฐานข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม) และปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ในประเทศ และเครื่องชี้ด้านการก่อสร้างอีก 2 รายการ ประกอบด้วย ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ และพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล เฉลี่ยเคลื่อนที่ 12 เดือน

1.2 แนวคิดการปรับปรุง จากการติดตามเครื่องชี้เดิม 4 รายการ และข้อมูลจริงของการลงทุน ภาคเอกชน พบว่า การใช้ข้อมูลสินค้านำเข้า และปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์เป็นตัวแทนการ ลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนยังไม่สามารถสะท้อนภาวะการ

ลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรที่เกิดขึ้นจริงได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่ครอบคลุมการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศ ดังนั้น เพื่อให้สามารถสะท้อนกิจกรรมการลงทุนภาคเอกชนที่เกิดขึ้นจริงได้ดีขึ้น การคำนวณดัชนีใหม่จึงเพิ่มเครื่องจักรที่สามารถสะท้อนการลงทุนในเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศให้ครอบคลุมมากขึ้น คือ 1. รวมชิ้นส่วนเครื่องจักรนำเข้าเป็นสินค้าทุนนำเข้า และ 2. เพิ่มมูลค่าการจำหน่ายเครื่องมือเครื่องจักรในประเทศ

นอกจากนั้น ได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณดัชนีฯ จากเดิมที่คำนวณ Composite index จากเครื่องจักรแต่ละตัว แล้วถ่วงน้ำหนักโดยวิธี Minimum distance square มาเป็นวิธีของ Foundation for International Business and Economic Research (FIBER) เช่นเดียวกับวิธีการคำนวณดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่เอื้อต่อการเพิ่มเครื่องจักรใหม่หรือลดเครื่องจักรเดิม และในกรณีที่เครื่องจักรบางตัวไม่มีข้อมูลในเดือนนั้นๆ จะกำหนดให้ข้อมูลในเดือนนั้นเท่ากับเดือนก่อน

1.3 เหตุผลอื่น การคำนวณดัชนีฯ โดยให้น้ำหนักของเครื่องจักรตามวิธีเดิมนั้นให้น้ำหนักของเครื่องจักรแต่ละตัวไม่คงที่ในแต่ละเดือน โดยเครื่องจักรที่มีความผันผวนน้อยและปรับลดลงมากจะได้รับ น้ำหนักมากขึ้น ส่งผลให้ในบางกรณี เช่น หากเครื่องจักรมีได้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน ดัชนีฯ อาจจะ underestimate

2. รายละเอียดและผลของการปรับปรุงดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนใหม่มีองค์ประกอบ 5 รายการ โดยเพิ่มปริมาณจำหน่ายเครื่องมือ เครื่องจักรในประเทศตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา และปรับค้ำรวมสินค้าทุนใหม่ รวมทั้งเปลี่ยนวิธีการคำนวณใหม่ สรุปได้ ดังนี้

2.1 เปลี่ยนค้ำรวมของสินค้าทุนนำเข้าจากเดิมคือสินค้าทุนนำเข้าใน 5 หมวดหลัก ไม่รวมการนำเข้าเครื่องบิน และชิ้นส่วนเครื่องจักร เป็น สินค้าทุนนำเข้าไม่รวมการนำเข้าสินค้ากลุ่มขนส่งและเพิ่ม มูลค่าการจำหน่ายเครื่องจักรภายในประเทศ เพื่อเป็นเครื่องจักรที่สะท้อนเครื่องมือเครื่องจักรที่ผลิต ภายในประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการลงทุนภาคเอกชนในเกณฑ์สูง

2.2 ปรับข้อมูลเครื่องจักรในแต่ละเดือนด้วยวิธีการเฉลี่ยเคลื่อนที่ย้อนหลัง 3 เดือน ได้แก่ มูลค่าสินค้าทุนนำเข้า ณ ราคาคงที่ มูลค่าการจำหน่ายเครื่องมือเครื่องจักรในประเทศ ณ ราคาคงที่ (จากฐานข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม) ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ในประเทศ และปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ ยกเว้นพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลที่ใช้ข้อมูลเฉลี่ยเคลื่อนที่ 12 เดือน เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการก่อสร้าง ดังนั้นข้อมูลรายไตรมาสจะเท่ากับข้อมูล เดือนสุดท้ายของแต่ละไตรมาสนั้นๆ

2.3 ผลการปรับปรุงดังกล่าว ทำให้ดัชนีใหม่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนภาคเอกชนรวมสูงขึ้น สะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สูงกว่า และค่า Root Mean Square Percent

Error (RMSPE) และ Thiel coefficient ที่ต่ำกว่า โดยดัชนีฯ ใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากจากดัชนีฯ เดิมบ้าง แต่ยังคงเคลื่อนไหวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

งานวิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีการลงทุนภาคเอกชน โดยนำมาเป็นข้อมูลประกอบการอธิบายในส่วนของดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ซึ่งสะท้อนภาวะการลงทุนภาคเอกชนที่ส่งผลกระทบต่อรายได้และเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาตัวแปรดังกล่าวจึงนำมาสร้างกรอบแนวความคิดในการทำวิจัยและมีส่วนช่วยในการพิจารณาตัวแปรที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชญพร บุญิกานนท์ (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศนิยม ประเภทอนุกรมเวลา (Time Series Data) ซึ่งรวบรวมได้จากงานเศรษฐกิจรายเดือนธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานผลประกอบการรายไตรมาสของธนาคารพาณิชย์ไทยจากตลาดหลักทรัพย์ และรายงานจากนิตยสารการเงินธนาคารรายเดือน ข้อมูลที่ใช้เป็นรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2548 ใช้การประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝาก โดยใช้แบบจำลอง ดังนี้

$$TDEP = a_0 + a_1 GDP + a_2 FDEP + a_3 INT + a_4 RGB$$

โดยที่

$$TDEP = \text{ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย (ล้านบาท)}$$

$$GDP = \text{ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (ล้านบาท)}$$

$$FDEP = \text{ปริมาณเงินฝากในระบบของบริษัทเงินทุน (ล้านบาท)}$$

$$INT = \text{อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (ร้อยละ)}$$

$$RGB = \text{อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (ร้อยละ)}$$

ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ในขณะที่ปริมาณเงินฝากในระบบของบริษัทเงินทุน (FDEP) และอัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (RGB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

นวพร คงเพิ่มพูน (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศนิยมเก็บรวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และ

สำนักนโยบายและการลงทุน วิธีการศึกษาเป็นเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ในการสมการถดถอยเชิงพหุคูณ ทำหารประมาณค่าสัมประสิทธิ์ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน โดยการใช้แบบจำลอง ดังนี้

$$TSC = a_0 + a_1RINT + a_2GDP + a_3BR + a_4FNS + a_5GOB$$

$$R^2 = 0.999$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.998$$

$$\text{D.W. Statistic} = 2.738$$

$$\text{F - Statistic} = 1827.289$$

โดยที่

TSC a = ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

RINT = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละ/ปี)

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (ล้านบาท)

Bra = จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (สาขา)

GOB = อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (ร้อยละ/ปี)

FNS = ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (ล้านบาท)

ผลการศึกษาปรากฏว่า ตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานในทุกตัวแปร และเมื่อพิจารณาค่า D.W. เท่ากับ 2.738 แสดงว่าสมการนี้ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัวเอง (autocorrelation) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากสมการเชิงซ้อนนี้ ค่า Adjusted $R^2 = 0.998$ หมายความว่า สมการนี้ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 99.9 เมื่อพิจารณาค่า t-stat พบว่าตัวแปรอิสระ 4 ตัว ผ่านการทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ดังนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (TSC) คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (BR) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝาก ส่วนอัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (GOB) และปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (FNS) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝาก สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มเงินฝากมากขึ้น ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้โดยการเปิดสาขาให้มากขึ้นและถ้าธนาคารพาณิชย์มีปริมาณเงินฝากที่มากเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินทุนแล้วจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ คือ สามารถให้ภาคธุรกิจนำเงินฝากหรือเงินออมใช้ในกิจกรรมต่างๆและจะเป็นการพัฒนาประเทศในตัวเอง นอกจากนี้ ทางธนาคาร

แห่งประเทศไทยจะสามารถควบคุมทิศทางของระบบเศรษฐกิจ รวมถึงการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยผ่านการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ได้ด้วย

ประกายเพ็ญ กิรดิกรพิสุทธิ์ (2546) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 – พ.ศ. 2543 วิธีการศึกษาเป็นเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ใช้การประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝาก โดยใช้แบบจำลอง ดังนี้

$$TSC = a_0 + a_1 GDP + a_2 BR + a_3 RINT + a_4 GOB + a_5 FNS$$

โดยที่

TSC = ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)

BR = จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (สาขา)

RINT = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละ/ปี)

GOB = อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (ร้อยละ/ปี)

FNS = ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (ล้านบาท)

ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (BR) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (RINT) อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (GOB) และ ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (FNS) โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ (BR) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (RINT) ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝาก ส่วนอัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล (GOB) และ ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (FNS) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์

ธนากพ พรทศพล (2539) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝาก โดยสร้างแบบจำลองสมาชิกเชิงซ้อนและทำการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) อันประกอบไปด้วยตัวแปรอิสระ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณสินเชื่อบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ และจำนวนบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ซึ่งใช้ข้อมูลอนุกรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2536 โดยมีผลการประมาณค่าดังนี้

$$S = 5.94108 + 0.31987GDP + 0.90241CRE - 0.03246INT - 0.06117SET + 0.59226NUM$$

(2.23169) (8.68430) (0.69797) (1.62223) (2.18734)

$R_2 = 0.99836$ $F = 1342.24$ $D.W. = 1.98738$

โดยที่

S = ปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

CRE = ปริมาณสินเชื่อของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์

INT = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์

SET = ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

NUM = จำนวนบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและปริมาณการปล่อยสินเชื่อของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และจำนวนบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ และมีรายละเอียดของวิธีวิจัยดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้ศึกษาและเก็บรวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ หนังสือทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา โดยทำการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 36 เดือน ซึ่งมีการเก็บข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานดังนี้

1. สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ
4. จากเว็บไซต์ต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ก่อนทำการศึกษา เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ โดยนำข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมมาได้จากหน่วยงานต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ตามแบบจำลองที่สร้างขึ้น โดยการศึกษาในครั้งนี้ มีปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆที่จะนำมาทำการศึกษาค้นคว้าได้ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรตาม คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ โดยเก็บข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย
2. ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ) คือ ปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยได้ศึกษาและนำมาเป็นตัวแปรต้น ดังนี้

- 2.1 อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี
- 2.2 ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย
- 2.3 ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย
- 2.4 อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล

สามารถนำตัวแปรต่างๆ มาเขียนเป็นฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นต่างๆกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ได้ดังนี้

$$TSC = f(RINT, INT, PII, GOB)$$

โดยที่

TSC คือ ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

RINT คือ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี (ร้อยละ/ปี)

INT คือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย (ร้อยละ/ปี)

PII คือ ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย

GOB คือ อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล (ร้อยละ/ปี)

จากแบบจำลองดังกล่าว สามารถนำมาเขียนในรูปสมการที่นำไปทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ได้ดังนี้

รูปแบบสมการ

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

$$TSC = b_0 + b_1RINT + b_2INT + b_3PII + b_4GOB$$

ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรจากแบบจำลอง ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผล ซึ่งจะพิจารณาจากค่าสถิติ R-Squared, Adjusted R-Squared, Durbin-Watson, F-Test และค่า T-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระคณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ประกอบด้วยตัวแปรตามคือปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และตัวแปรอิสระหลายปัจจัยอันได้แก่ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยไทย ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย และอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อประเมินค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการวิเคราะห์จะพิจารณาค่า R-Squared, Adjusted R-Squared, Durbin-Watson, F-Statistic และค่า T-test ดังนี้

ค่า R-Squared ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ หมายถึง สัดส่วนที่ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ ดังนั้น ถ้า R-Squared มีค่ามาก แสดงว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก หรือตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของค่าตัวแปรตามได้มาก

ค่า Durbin-Watson เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อน ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย

ค่า F-Statistic เป็นค่าที่ใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์ หรือความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันของตัวแปรตามกับชุดของตัวแปรอิสระทั้งหมด

ค่า T-test เป็นค่าที่ใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์ หรือความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันของตัวแปรตามกับชุดของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการ

ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อภาระคณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ได้ดังนี้

$$\text{TSC} = 4996867.569 + 24522.550\text{RINT} + 55515.770\text{INT} + 14005.090\text{PII} - 7741.121\text{GOB}$$

(2.318)
(3.129)
(3.372)
(-5.911)

โดยที่

TSC คือ ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)

RINT คือ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี (ร้อยละ/ปี)

INT คือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย

PII คือ ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน

GOB คือ อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล (ร้อยละ/ปี)

ค่า R-Squared, Adjusted R-Squared, Durbin-Watson และค่า F-test มีดังนี้

R-Squared	0.741
Adjusted R-Squared	0.708
Durbin-Watson	1.508
F-test	22.189

ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าสถิติ T-test

*ทุกตัวแปร มีระดับนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากค่า R-Squared ที่ได้เท่ากับ 0.741 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดใน

แบบจำลองสามารถอธิบายการเคลื่อนไหวของตัวแปรตาม คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ได้ร้อยละ 74.10

ค่าสถิติ F (F-Test) ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 22.189 มากกว่าค่าที่ได้จากตาราง $F_{0.05} = 2.69$ แสดงให้เห็นว่าชุดของตัวแปรอิสระที่สร้างขึ้นมานั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่สามารถอธิบายการเคลื่อนไหวของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t (T-Test) ที่ได้คำนวณได้ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม เนื่องจากค่า t ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าสูงกว่าค่าสถิติ t ที่ได้จากตารางที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่า $t_{0.05} = 1.697$

เมื่อพิจารณาค่า Durbin Waston ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 1.508 แสดงว่าสมการนี้ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของของตัวความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) หรือค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

การวิเคราะห์แบบจำลอง

อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี

หากอัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 โดยปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน โดยปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 24,522.550 ล้านบาท

ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย

หากส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 โดยปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้วจะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน โดยปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 55,515.770 ล้านบาท

ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน

หากดัชนีการลงทุนภาคเอกชนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 โดยปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้วจะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน โดยปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 14,005.090 ล้านบาท

อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล

หากอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 โดยปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้วจะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม โดยปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง 7,741.121 ล้านบาท

สรุป ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ใน
ที่นี้คือปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วยหลายปัจจัย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย (ที่
แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย และดัชนี
การลงทุนภาคเอกชน มีอิทธิพลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุป

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญมากในระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นหัวใจหลักสำหรับโครงสร้างทางการเงินของประเทศ โดยที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับฝากเงินจากประชาชนหรือแหล่งระดมทุน แล้วนำเงินฝากนั้นไปลงทุนหรือปล่อยเงินกู้ให้แก่ธุรกิจ

ธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ คือ การระดมเงินออม ในรูปเงินฝากประเภทต่างๆ แล้วนำมาปล่อยสินเชื่อแก่บุคคลหรือภาคธุรกิจ รวมทั้งการซื้อขายตัวแลกเปลี่ยนมืออื่นใด และการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้มุ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยงานวิจัยครั้งนี้ได้อาศัยข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 โดยกำหนดตัวแปรสำคัญในการวิจัยคือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยไทย ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนไทย และอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมSPSS เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี (x1) ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย (x2) ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (x3) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน และ อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล (x4) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

อภิปราย

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปีและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) เงินฝากประจำ 1 ปี มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตามทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก การออมที่แท้จริงขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เมื่ออัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสูงขึ้นก็จะยิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของประกายเพ็ญ กิรดิกรพิสุทธ์ (2546) พบว่าอัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ในทิศทางเดียวกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจะทำให้เงินทุนไหลเข้าในประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากในธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีการลงทุนของภาคเอกชนและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลง การลงทุนภาคเอกชนให้ดีขึ้น โดย เครื่องชี้ด้านเครื่องมือเครื่องจักร 3 รายการและเครื่องชี้ด้านการก่อสร้างอีก 2 รายการ เพื่อเป็นเครื่องชี้ที่สะท้อนเครื่องมือเครื่องจักรที่ผลิต ภายในประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการลงทุนภาคเอกชนในเกณฑ์สูง แสดงถึงความต้องการเงินในระบบเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีการลงทุนภาคเอกชนและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยไม่พบว่ามีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของดัชนีการลงทุนภาคเอกชนกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แต่อย่างใด

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

จากนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง หากดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มขึ้น จะทำให้เงินทุนของภาคธุรกิจไหลไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น และจะส่งผลให้เงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกันซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยพร บุญิกานนท์ (2550) พบว่าอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลและปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้จะครอบคลุมภายในช่วงเวลา 3 ปี เท่านั้น
2. แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบจำลองที่ใช้คาดคะเนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากเท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้พยากรณ์ปริมาณเงินฝากในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

- 1.1 หากธนาคารพาณิชย์ไทยต้องการระดมเงินฝากเพิ่มขึ้น ควรจะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงขึ้น เพื่อที่จะให้ผู้ออมเงินมาฝากกับธนาคารพาณิชย์ไทย
- 1.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในภาพรวม แบบจำลองที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบจำลองในระยะสั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ที่สนใจอาจจะนำไปพัฒนาเป็นแบบจำลองระยะยาว หรือเพิ่มตัวแปรอื่นๆ เช่น พฤติกรรมการฝากเงิน, ความเชื่อมั่นในสภาพทางการเงิน, ทางเลือกในการออม

2. ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ

2.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ในการคาดการณ์เงินฝากของธนาคาร ทั้งนี้ โดยยึดหลักความเป็นไปได้ ความสะดวกในการปฏิบัติ

2.2 การนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแบบจำลองตัวแปรกำหนดปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทางปฏิบัติ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

- ชมเพลิน จันท์เรืองเพ็ญ. ทฤษฎีและนโยบายการเงิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- วเรศ อุปปาดิก. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2539.
- พรนพ พุกกะพันธุ์, ประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์. การบริหารธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จามจุรีโปรดักท์, 2544.
- เพชร ชุมทรัพย์. หลักการลงทุน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. สถิติเศรษฐกิจและการเงิน [ออนไลน์]. เข้าเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2553.
เข้าถึงได้จาก [http://www.bot.or.th/BOTWebSite/DataBank/Econcon/econreport/
monthly/index_th_i.asp](http://www.bot.or.th/BOTWebSite/DataBank/Econcon/econreport/monthly/index_th_i.asp)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน [ออนไลน์]. เข้าเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2553.
เข้าถึงได้จาก <http://www.bot.or.th>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน [ออนไลน์]. เข้าเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน
2553. เข้าถึงได้จาก [http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/Index/
DocLib/_revise-pii-t.pdf](http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/Index/DocLib/_revise-pii-t.pdf)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ [ออนไลน์]. เข้าเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน
2553. เข้าถึงได้จาก <http://www.bot.or.th>
- ธัญพร บุษิกานนท์. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย”.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2550.
- นภาพร คงเพิ่มพูน. “ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- ประกายเพ็ญ กิระดิกรพิสุทธิ์. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2546.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 1 ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

(ล้านบาท: ปี)

เดือน	ปี		
	2550	2551	2552
มกราคม	6,749,525	6,783,718	7,149,672
กุมภาพันธ์	6,823,041	6,922,445	7,211,269
มีนาคม	6,776,905	6,957,464	7,248,029
เมษายน	6,884,891	7,059,286	7,222,756
พฤษภาคม	6,956,698	7,036,283	7,169,945
มิถุนายน	6,706,534	6,664,253	7,040,429
กรกฎาคม	6,917,546	6,705,988	6,910,873
สิงหาคม	6,865,222	6,814,113	7,007,040
กันยายน	6,813,120	6,813,021	6,968,425
ตุลาคม	6,909,070	6,869,847	6,971,262
พฤศจิกายน	6,836,327	7,042,822	7,094,222
ธันวาคม	6,604,517	7,155,996	7,121,165

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (โดยคำนวณอยู่ในรูปข้อมูลเฉลี่ยรายเดือน)

ตารางที่ 2 อัตราดอกเบี้ย (ที่แท้จริง) ของเงินฝากประจำ 1 ปี

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

(อัตราร้อยละ: ปี)

เดือน	ปี		
	2550	2551	2552
มกราคม	1	-0.89	1.48
กุมภาพันธ์	1.38	-1.99	1.9
มีนาคม	1.7	-3.09	1.48
เมษายน	1.5	-2.99	1.08
พฤษภาคม	1.08	-3.89	1.73
มิถุนายน	0.48	-5.23	4.13
กรกฎาคม	0.48	-6.03	4.83
สิงหาคม	0.62	-6.33	5.23
กันยายน	1.22	-3.53	1.83
ตุลาคม	0.4	-3.13	1.83
พฤศจิกายน	-0.19	-1.03	0.43
ธันวาคม	-0.69	0.68	-1.08

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (โดยคำนวณอยู่ในรูปข้อมูลเฉลี่ยรายเดือน)

ตารางที่ 3 ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยไทย

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

(อัตราร้อยละ: ปี)

เดือน	ปี		
	2550	2551	2552
มกราคม	-0.31	-0.71	2.08
กุมภาพันธ์	-0.45	0.13	1.66
มีนาคม	-0.69	0.31	1.21
เมษายน	-1	0.45	1.04
พฤษภาคม	-1.33	0.84	1
มิถุนายน	-1.64	0.84	0.98
กรกฎาคม	-1.76	1.01	0.99
สิงหาคม	-2.11	1.17	1
กันยายน	-1.97	0.58	1.01
ตุลาคม	-1.53	0.68	1.03
พฤศจิกายน	-1.34	2.9	1.04
ธันวาคม	-1.26	2.39	1.05

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (โดยคำนวณอยู่ในรูปข้อมูลเฉลี่ยรายเดือน)

ตารางที่ 4 ดัชนีการลงทุนของภาคเอกชน

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

(อัตราร้อยละ: ปี)

เดือน	ปี		
	2550	2551	2552
มกราคม	169.48	177.40	160.12
กุมภาพันธ์	169.13	179.81	154.66
มีนาคม	166.64	179.51	151.17
เมษายน	169.16	179.07	150.31
พฤษภาคม	169.33	177.78	149.85
มิถุนายน	169.83	178.14	150.63
กรกฎาคม	169.45	177.88	152.40
สิงหาคม	170.44	177.24	154.26
กันยายน	171.61	177.06	157.18
ตุลาคม	173.99	177.28	159.21
พฤศจิกายน	173.52	173.44	162.07
ธันวาคม	175.35	168.75	165.88

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (โดยคำนวณอยู่ในรูปข้อมูลเฉลี่ยรายเดือน)

ตารางที่ 5 อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

(อัตราร้อยละ: ปี)

เดือน	ปี		
	2550	2551	2552
มกราคม	4.70	3.29	1.80
กุมภาพันธ์	4.50	3.00	1.52
มีนาคม	4.05	2.89	1.20
เมษายน	3.65	3.07	1.01
พฤษภาคม	3.24	3.45	1.14
มิถุนายน	3.15	3.94	1.39
กรกฎาคม	3.29	3.97	1.43
สิงหาคม	3.29	3.72	1.43
กันยายน	3.35	3.81	1.51
ตุลาคม	3.46	3.51	1.59
พฤศจิกายน	3.59	3.21	1.60
ธันวาคม	3.64	2.26	1.52

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (โดยคำนวณอยู่ในรูปข้อมูลเฉลี่ยรายเดือน)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย

Regression

Variables Entered/Removed (b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	GOB, RINT, INT, PII(a)	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.861(a)	.741	.708	90150.63747	1.508

a Predictors: (Constant), GOB, RINT, INT, PII

b Dependent Variable: Y

ANOVA(b)

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	721331177521.358	4	180332794380.340	22.189	.000(a)
Residual	251941260538.947	31	8127137436.740		
Total	973272438060.305	35			

a Predictors: (Constant), GOB, RINT, INT, PII

b Dependent Variable: Y

ตารางที่ 6 (ต่อ)

Coefficients(a)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	4996867.569	664306.895		7.522	.000
RINT	24522.550	10580.673	.405	2.318	.027
INT	55515.770	17741.670	.424	3.129	.004
PII	14005.090	4152.825	.821	3.372	.002
GOB	-147741.121	24992.367	-.959	-5.911	.000

a Dependent Variable: Y

Residuals Statistics(a)

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	6682759.0000	7222384.5000	6938436.6389	143559.96035	36
Residual	-169895.8438	129406.5313	.0000	84842.92386	36
Std. Predicted Value	-1.781	1.978	.000	1.000	36
Std. Residual	-1.885	1.435	.000	.941	36

a Dependent Variable: Y

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล   นางสาวสุภาวดี จุลทัศน์
 ที่อยู่   118/15 หมู่ที่ 2 ตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน
                                       จังหวัดนครปฐม 73210

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546   สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจาก
                                       โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรสาคร
 พ.ศ. 2549   สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจาก
                                       โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรสาคร
 พ.ศ. 2553   ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
                                       คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี